

Република Србија
Министарство правде
Управа за извршење кривичних санкција
Окружни затвор у Прокупљу
Број: 021-424/2020-7
Датум: 24.04.2020.
ПРОКУПЉЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

23 APR 2020		
411	67	1402

2-4.5.20

НА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Делиградска 16
БЕОГРАД

Предмет: 411-64/2019, дел.бр.7347 од 27.02.2020.године

Окружни затвор у Прокупљу је дана 06.03.2020.године примио Извештај Заштитника грађана о обављеној посети Окружном затвору Прокупље 24. и 25.октобра 2019.године, а која је обављена у оквиру послова Националног механизма за превенцију тортуре.

У оквиру Извештаја налазе се препоруке за отклањање недостатака, који су уочени у Заводу, па Вам у вези наведених препорука, достављамо

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПОСТУПАЊУ ПО ПРЕПОРУКАМА

Препорука 1: ОЗ Прокупље ће прекршајно кажњена лица распоредити у посебно одељење и онемогућити им контакт са осуђеним лицима.

Одговор: У ОЗ Прокупље тренутно не постоји могућност да прекршајно осуђена лица буду потпуно одвојена од осталих осуђених лица у оквиру полуотвореног одељења. Препоруку је могуће спровести тако што би прекршајно кажњена лица била смештена у посебном одељењу затвореног дела завода и користили шеталиште предвиђено за затворено одељење. Потпуном применом препоруке нарушило би се право прекршајно кажњених лица да буду радно ангажовани у оквиру послова у ОЗ Прокупље.

Препорука 2: ОЗ Прокупље ће утврдити капацитет спаваоница у складу са стандардима предвиђеном животном простору затвореника и на основу тога избацити из спаваоница вишак лежачева.

Одговор: Утврђен је капацитет спаваоница у складу са предвиђеним стандардима. Вишак лежачева је избачен из спаваоница.

Препорука 3: ОЗ Прокупље ће заменити дотрајале душеке новим.

Одговор: Велики број душека је замењен. Требована је извесна количина душека из интерне производње из КПЗ Ниш по приспећу ће и остатак душека бити замењен новим душецима.

Препорука 4: ОЗ Прокупље ће прекршајно кажњеним лицима обезбедити ормане за одлагање личних ствари.

Одговор: Касете за одлагање личних ствари за прекршајно кажњена лица се налазе у ходнику дела зграде где прекршајно кажњена лица издржавају казну. Свим лицима лишеним слободе додељене су касете за одлагање личних ствари.

Препорука 5: ОЗ Прокупље ће санитарне чворове одвојити од остатка спаваоница тако да се лицима која користе тоалет обезбеди приватност.

Одговор: Санитарни чворови су у оквиру спаваоница, али су одвојени пластичним завесама. Приватност је обезбеђена лицима, која користе тоалет на једини могући начин; тренутно не постоји могућност уградње чврстих преграда (врата), па су пластичне завесе једино могуће решење. Постављање врата изискивало би претходно подизање преградних зидова што захтева ново пројектовање просторија и обезбеђење додатних средстава за реализацију пројеката. У складу са приоритетима финансирања УИКС-а ОЗ Прокупље ће у наредним плановима буџета предложити овакву врсту инвестирања.

Препорука 6: ОЗ Прокупље ће сваком задржаном лицу приликом пријема у завод без посебног захтева обезбеђивати основни хигијенски пакет.

ОЗ Прокупље ће поправити механизам за испирање тоалета у просторији у коју се смештају задржана лица.

Одговор: Лица која се налазе на задржавању су у надлежности МУП-а. На основу споразума МУП и Министарства правде, установе у којима се спроводи мера полицијског задржавања имају обавезу да обезбеде смештај, постељину и храну, а не и средства за личну хигијену. Ова препорука би требало да буде упућена МУП-у.

Препорука која се тиче неисправног испирача отклоњена је одмах.

Препорука 7: ОЗ Прокупље ће обезбедити да у исхрани лица лишених слободе воће буде више заступљено, најмање два пута недељно.

Одговор: У складу са препоруком, јеловник је измењен одмах, лица лишена слободе ће од сада воће имати на јеловнику најмање два пута недељно.

Препорука 8: ОЗ Прокупље ће омогућити шири асортиман ствари за набавку лица лишених слободе, уважавајући њихове оправдане захтеве.

Одговор: Јавна набавка за кантину лица лишених слободе спроводи се једном годишње; асортиман производа зависи од потражње лица лишених слободе и управа установе редовно сагледава потребе лица и на основу њихових оправданих захтева ажурира листу производа.

Препорука 9: Управа за извршење кривичних санкција омогућиће да сва лица лишена слободе имају приступ правима прописаним Законом о бесплатној правној помоћи, као и обрасцима за подношење захтева за бесплатну правну помоћ.

Одговор: ОЗ Прокупље ће обезбедити лицима лишеним слободе у наредном периоду обрасце за подношење захтева за бесплатну правну помоћ у складу са Законом о бесплатној правној помоћи.

Препорука 10: ОЗ Прокупље ће лицима лишеним слободе омогућити да писмене захтеве за поверљиве разговоре са управником Завода достављају и преко посебног сандучета. Сандуче ће бити доступно свим лицима лишеним слободе, биће означено да је за ту намену, закључано и његов кључ ће се налазити код управнице. Управница ће приликом обиласка Завода проверавати садржину посебног сандучета и узимати у рад захтеве, који су достављени на овакав начин.

Одговор: у Окружном затвору Прокупље постоје сандучићи, у којима лица лишена слободе могу оставити своје захтеве за поверљиве разговоре са управником.

Препорука 11: У ОЗ Прокупље лица лишена слободе ће добијати потврде о предаји писмена која се подносе Заводу.

Одговор: поштујући препоруку од сада ће се издавати потврде о предаји писмена и за писмена, која су поднета Заводу.

Препорука 12: Управа за извршење кривичних санкција ће за ОЗ Прокупље набавити скенер за преглед ствари.

Одговор: ОЗ Прокупље ће скенер, који буде одобрен од стране Управе за извршење кривичних санкција користити.

Препорука 13: ОЗ Прокупље ће сачинити анализу потреба за извршиоцима у Служби за обезбеђење и доставити је Управи за извршење кривичних санкција. Управа ће размотрити оправданост анализе потребе за извршиоцима у Служби за обезбеђење ОЗ Прокупље и сходно томе предузети све расположиве мере у циљу запошљавања додатних извршилаца, при чему ће се водити рачуна о потреби за родно мешовитим запошљавањем.

Одговор: Анализа потреба за извршиоцима у Служби за обезбеђење Окружног затвора Прокупље је сачињена и Управа за извршење кривичних санкција је о њеној садржини обавештена.

Препорука 14: У ОЗ Прокупље запослени којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем ће се без одлагања упутити на здравствену контролу; на здравствену контролу ће бити упућивани најмање једном у три године.

Одговор: Окружни затвор Прокупље је у претходном периоду спровео јавну набавку и прикупио понуде лиценцираних здравствених установа, које обављају здравствене прегледе запослених; одабрана је здравствена установа са најповољнијим ценама и запослени, којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем ће бити упућени на преглед у најкраћем временском периоду.

Препорука 15: У ОЗ Прокупље, увек када је то могуће, чуваће видео записе примене мера принуде.

Одговор: Поступаће се по препоруци датој о чувању видео записа примене мера принуде.

Препорука 16: У ОЗ Прокупље лица лишена слободе ће бити везивана приликом извођења из Завода само када је то на основу процене ризика у појединачном случају недвосмислено оправдано.

Одговор: Везивање лица лишених слободе приликом извођења из Завода регулисано је Правилником о мерама за одржавање реда и безбедности у заводима за извршење кривичних санкција „Службени гласник РС“ бр.105/2014 од 03.10.2014. године, ступио је на снагу 11.10.2014.године, а не на основу процене ризика.

Препорука 17: У ОЗ Прокупље у одлукама о примени посебне мере тестирање на психоактивне супстанце ће се опредељивати због чега је потребно ову меру применити према одређеном лицу.

Одговор: Одлуке о примени посебне мере Тестирање на заразне болести или психоактивне супстанце раде се у складу са Законом о извршењу кривичних санкција и Правилником о мерама за одржавање реда и безбедности у заводима.

Препорука 18: Управа за извршење кривичних санкција предузеће потребне мере како би лица лишена слободе против којих се у ОЗ Прокупље води дисциплински поступак имала могућност да добију стручну правну помоћ у поступку.

Одговор: Стручну правну помоћ лица лишена слободе би у дисциплинском поступку добила упошљавањем још једног дипломираног правника, којег установа тренутно нема.

Препорука 19: Управа за извршење кривичних санкција предузеће мере како би у обуке о примени специјализованих програма рада са осуђеним лицима укључила и запослене на пословима третмана ОЗ Прокупље.

Одговор: Управа за извршење кривичних санкција је у плану обуке за 2020 годину најавила едукацију радника третмана у затворским установама у смислу примене специјализованих програма рада са осуђеним лицима.

Препорука 20: ОЗ Прокупље ће предузети мере и поред индивидуалног, интензивирати и друге облике третманског рада са осуђеним лицима у складу са њиховим потребама и афинитетима. Завод би требало да осуђеним лицима понуди више сврсисходних и друштвено корисних активности, а све у циљу позитивног утицаја на личност и испуњење индивидуалног програма поступања.

Одговор: У досадашњем раду службеника третмана у ОЗ Прокупље најдоминантнији облик рада био је индивидуални рад, који је пре свега био саветодавног карактера. У наредном периоду службеници третмана имају у плану сарадњу са Националном Службом за запошљавање а редовно је и организовање спортских и културних активности у заводу, а у циљу позитивног утицаја на личност.

Препорука 21: Управа за извршење кривичних санкција предузеће мере и активности како би Повереничка канцеларија у Прокупљу почела са пружањем услога помоћи и подршке осуђеним лицима након извршене кезне.

Одговор: На Управи за извршење кривичних санкција је уређење рада области ванзаводских санкција.

Препорука 22: ОЗ Прокупље ће организовати образовне програме и програме за стручно усавршавање, који су прилагођени дужини боравка лица лишених слободе у Заводу.

Одговор: У ОЗ у Прокупљу не постоје услови за организовање образовних програма и програма за стручно оспособљавање. Сарадња са спољним институцијама које су сертификоване за овакву врсту делатности није могућа, јер установа не поседује просторије, нити погоне у којима би се спроводила оваква врста програма.

Препорука 23: ОЗ Прокупље предузеће мере и створити услове за упошљавање свих категорија осуђених лица, као и притворених лица. Неће бити радно ангажована лица којима програмом поступања није одређено радно место.

Одговор: Радно ангажовање предвиђено је искључиво уколико је то дефинисано програмом поступања. Лица лишена слободе која нису радно ангажована, упошљавају се највише до два часа дневно на одржавању чистоће онако како је то регулисано законским оквиром. Архитектонска решења не омогућавају радно ангажовање осуђених лица у затвореном одељењу.

Препорука 24: ОЗ Прокупље ће свим радно ангажованим лицима лишеним слободе омогућити коришћење права на недељни одмор.

Одговор: Свим осуђеним лицима која су радно ангажована омогућен је недељни одмор у трајању од најмање 24 часа непрекидно у складу са чланом 67. Закона о раду. Евиденцију радног времена осуђених лица воде инструктори, који раде на њиховом упошљавању. Евиденција се води у Месечним књигама зарада, из којих се недвосмислено може утврдити време проведено на раду и недељни одмор осуђених лица у трајању од 24 часа непрекидно, што је и стављено на увид лицима која су вршила контролу у оквиру посете Заштитника грађана.

Препорука 25: ОЗ Прокупље ће понудити више спортских активности осуђеним лицима из затвореног одељења.

Одговор: У ОЗ у Прокупљу периодично се организују спортске активности (најчешће кроз организоване турнире), као и информативне и креативне радионице.

Препорука 26: ОЗ Прокупље интензивираће организовање и спровођење културно-уметничких активности за сва лица лишена слободе, сходно њиховим афинитетима.

Одговор: У току 2019. године 35 пута су спроведене организоване активности. У наредном периоду Служба за третман израдиће месечне планове организовања спортских и осталих слободних активности.

Препорука 27: ОЗ Прокупље ће притвореним лицима достављати књиге из библиотеке на њихов захтев.

Одговор: ОЗ Прокупље је предузео мере везано за доступност библиотетке притвореним лицима. Наиме, израђен је информатор у коме је појашњена процедура позајмљивања књига из затворске библиотеке. Притвореним лицима је доступан списак књига које поседује затворска библиотека и преко Службе за обезбеђење им се на писани захтев редовно достављају тражене књиге.

Препорука 28: ОЗ Прокупље ће организовати посете притвореним лицима тако да сви притвореници имају могућност редовних посета.

Одговор: Посете притвореним лицима смештеним у ОЗ Прокупље, омогућене су у складу са ЗКП-ом и Правилником о извршењу мере притвора.

Препорука 29: ОЗ Прокупље ће пре обавештавања Министарства спољних послова да је у Завод примљен страни држављанин утврдити да ли страни држављанин жели контакт са дипломатско-конзуларним представништвом своје земље и његову жељу ће навести у обавештењу које доставља Министарству спољних послова.

Одговор: У наредном периоду ће се у обавештењу које се доставља Министарству спољних послова наглашавати да ли страни држављанин жели контакт са дипломатско-конзуларним представништвом своје земље.

Препорука 30: ОЗ Прокупље ће информисати стране држављане о затворском режиму, њиховим правима и обавезама и другим чињеницама, које су им неопходне како би се прилагодили боравку у Заводу на језику који разумеју, тако што ће сачинити одговарајуће информаторе на језицима, које странци који долазе у овај Завод најчешће разумеју и тако што ће по потреби ангажовати преводиоце.

Одговор: у време посете тима Заштитника грађана Окружни затвор Прокупље је добио тражене преводе информатора, намењене страним држављанима на неколико језика, тако да су информатори подељени странцима; ова ће се пракса наставити и у будуће.

Препорука 31: Управа за извршење кривичних санкција предузеће мере како би се у ОЗ Прокупље ангажовао довољан број медицинских техничара за стално присуство медицинског особља у Заводу.

Одговор: Окружни затвор Прокупље је сагласан са препоруком, јер ће на овај начин бити решена већина проблема са којима се здравствена служба сусреће у свакодневном раду. Међутим, то би захтевало измену Правилника о систематизацији радних места у ОЗ Прокупље и сагласност УИКС-а на предложени акт.

Препорука 32: ОЗ Прокупље ће обезбедити посебну просторију за обављање амбулантних интервенција.

Одговор: ОЗ у Прокупљу се залаже да обезбеди додатну просторију, као и да се постојећа амбуланта измести на друго место како би просторно могла имати комфор и непосредну близину просторије за обављање амбулантних интервенција. Проблем представља сама грађевина у којој је смештен ОЗ у Прокупљу, која је стара, без могућности ширења постојећих капацитета. Дакле иницијатива и спремност постоје, али проблем је сама архитектура зграде у којој се налази ОЗ у Прокупљу. У будућем периоду у складу са одобреним средствима УИКС-а ОЗ Прокупље ће радити на решавању питања просторије за амбулантне интервенције.

Препорука 33: ОЗ Прокупље ће обезбедити сву прописану опрему за заводску амбуланту.

Одговор: ОЗ у Прокупљу поседује сву неопходну опрему за заводску амбуланту. Не поседује негатоскоп – чињеница је да рендгенске снимке више година уназад добијамо

искључиво у дигиталној форми (очитавање се врши на рачунару); не поседује опрему за просторију за обављање амбулантних интервенција – решавањем саме просторије биће решен и наведени проблем.

Препорука 34: ОЗ Прокупље ће унапредити пружање здравствене заштите лицима лишеним слободе који се налазе на издвојеном одељењу – „Економији“, обезбеђивањем просторије намењене за пружање здравствене заштите, у коју би лекар или техничар повремено долазио, или бољом организацијом транспорта лица лишених слободе до и од амбуланте у седишту завода.

Одговор: У ОЗ у Прокупљу се обави у просеку 20 опште-медицинских прегледа дневно). Сви пацијенти који су се пријавили за лекарски преглед бивају прегледани истог дана, у радном времену лекара установе. Уколико се пријаве за лекарски преглед изван радног времена лекара установе, бивају спроведени у Дом Здравља у Прокупљу, или по позиву долази екипа Хитне медицинске помоћи Дома Здравља у Прокупљу која реализује преглед. Било које хитно медицинско стање без одлагања бива опсервирано ХИТНО, било да је реч о пацијенту који се налази у самим просторијама ОЗ у Прокупљу или на затворској економији. Реализатор је у зависности од времена када се исто десило и од непосредних околности, лекар ОЗ у Прокупљу, или служба Хитне медицинске помоћи Дома Здравља у Прокупљу.

Препорука 35: У ОЗ Прокупље поделу лекова вршиће искључиво медицинско особље.

Одговор: Решавањем препоруке 31 биће решен и овај проблем. Немогуће је организовати рад Службе са два медицинска техничара у радном времену од 24 часа.

НМП би желео да добије информације о критеријумима на основу којих управница одлучује о захтевима лица лишених слободе за набавку лекова о трошку Завода, као и податке о броју таквих захтева током 2019. године и на који начин је одлучено о њима.

Према члану 113 ЗИКС-а осуђеном ће се обезбедити лекови са позитивне листе. Сваки лек који се налази на позитивној листи РФЗО-а се пацијенту обезбеђује. Лекове који се не налазе позитивној листи РФЗО-а пацијенти набављају из сопствених средстава (доноси им члан породице од куће, или исте купују са свог депозита при чему куповину обавља радник депозита уз потпис лица лишеног слободе и потпис - одобрење лекара установе. Управник одобрава куповину лекова са позитивне листе лекова, а који су тренутно дефицитарни у затворској апотеци, при чему списак тих лекова сачињава лекар установе – оваква врста куповине до сада никада није оспорена од стране управника.

Препорука 36: У ОЗ Прокупље повреде лица лишених слободе ће се фотографисати и уцртавати у шему тела.

Одговор: Стандарди ЦПТ– Евидентирање здравственог прегледа у случајевима трауматских повреда треба обављати на специјалном обрасцу предвиђеном у ту сврху, са шематским скицама тела на којима се могу означити трауматске повреде и које ће се чувати у здравственом досијеу лица лишеног слободе. Надаље било би пожељно да се направе фотографије повреда, и те фотографије такође треба ставити у здравствени досије.

ОЗ У Прокупљу не поседује, нити је икада добио специјални образац предвиђен у ову сврху. То би о многоме помогло у раду у оваквим случајевима, па очекујемо да ће Заводу ови образци бити прослеђени.

Пожељно је прављење фотографија, или је обавезно (Стандард ЦПТ)? Молим Вас да нам отклоните ову недоумицу. Даље, уколико је обавезно овакво фотографисање, молимо да нам се појасни како је овај начин фотографисања изузет из члана 144 КЗ РС.

(1) Ko neovlašćeno načini fotografski, filmski, video ili drugi snimak nekog lica i time osetno zadre u njegov lični život ili ko takav snimak preda ili pokazuje trećem licu ili mu na drugi način omogući da se sa njim upozna kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako delo iz stava 1. ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kazniće se zatvorom do tri godine.

Даље, пошто се фотографија начини, како бисмо могли знати да је начињена фотографија добра и да може бити од користи приликом евентуалног вештачења о стране овлашћеног лица, које поседује знања и вештине за процену? Окружни затвор Прокупље поседује могућност израде фотографије на рачунару? Како потврдити веродостојност начињених Или чувати фотографије на рачунару? Или потврдити веродостојност начињених фотографија? Заиста има доста питања везаних за ову тему на која на жалост нису дати конкретни одговори.

Обавештење Вам достављамо на упознавање.

С поштовањем,

Доставити:

- Заштитнику грађана
- архиви

УПРАВНИК

Мировић Јасмина